

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknék és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 8 frt.
Mykttó, soronként 30 kr.
Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónakhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert kéztől fogadhatnak el.

A részletfizetés.

A régimódi ember nagyon lenézi azt, a ki részletfizetésre vásárol. Még az uj módi ember is, ha jómódban van. Ha egyszerre kifizetheti a vásárlását. Ha ő dirigálhat a boltban s nem vele rendelkeznek. A régi embernek nem mindig van pénze, de inkább az egész sommával marad adós, semhogy az új vásárló módra ráadja a fejét. Ugy van a részletfizetl, mint sok más új dologgal, például a vendég-gallerral. Nem az idővel járó változást látja bennük, hanem az idők romlását. Nem gazdasszony az, a ki péktől szerzi a kenyerét, nem jó gazda az, a ki gallért gombol az ingére. A régi erkölcs föllázad benne az új szokás ellen. Amolyan századvéget csufoló megvétel kél benne, a milyennel mi újak a legujabbak bolondériáit szoktuk bírálgatni. Nem a szokások fordulását látjuk bennük, hanem az általános háborodottság kezdetét. A megletek nem értik meg a leves forrongását. A rávarrott gallér népe semmibe se veszi a modernséget, a mely a gallért külön veszi és vendéggombbal gombolja az ingre.

A részletfizetés is a világ változása a régiek szemében. Az ember ne vásároljon ma olyant, a mire csak holnap telik. Ne adja el a lelkét annak, a ki neki vásznat ad el. Nagyanyáink semmit se vettek részletfizetésre, hanem addig vártak, míg pénzük volt. Az unokák is várjanak. De az unokák nem várhatnak, mert holnap se lesz több pénzük, a mai pénz pedig elfogy. A szükségletek úgy megszorodtak, hogy sohasem jön olyan

holnap, a mely a máról gondoskodhat. Elég dolga lesz a maga dolgával. Az unokák valamennyien részletfizetésre vásárolnak, mert különben semmi szükség se jutna az életből, gyönyörűségéből, a melyekről manapság azt tartják, hogy az embernek jussa van hozzájuk, — még a szükségességeiből sem, a melyeket a holnapra való tekintet ma nem tud elfelejtetni.

Ámde nagyon sokan részletfizetésre vásárolunk. Már tudniillik azok, a kiknek a módot is csak részletekben adta a sors. A kiknek mindig csak valamijük van, sohasem jut sokjuk. A kisember és a középember, a kinek sohasincs nagy somma pénze s a kinek mégis sok olyan dologra van szüksége, a mely a tehetős embernek is kell. A ki nem nyulhat soha a bugyellárisába, hanem mindig csak a zsebéből szedi ki a pénzt, mindenét részletfizetésre veszi. Nincs már olyan fajtájú üzlet, a mely nem adná a maga áruját részletre. Már a kalapot is úgy adják és trafik is akad olyan, a mely minden hónap elsején szedi be az eladott szivar árát. Talán a színházba is többen járnának, ha a belépőjegy árát nem egyszerre kellene kifizetni. Könyvet már régóta részletekre vásárlunk, ami azért is jó, mert különben soha sem vásárolnánk.

A részletfizetés a tehetetlenségnek valamelyes sarkalása. Az ember sokszor bolond fővel köti meg s a dolgot már nem változtathatja meg. Benne van, elviseli tehát minden konzekvenciáját. Megszerzi, ha keservesen is, a részletet, mert adós vele. Ha várt volna rá, a míg az egész somma együtt lesz, soha sem vette volna meg

a megvásárolt árut. Nem volna házi könyvtára, nem volna fehérművel telt almárioma, nem volna diszesebb butora. Ami talán nem is volna baj, de az se baj, hogy megvan. Csak ne érezze az ember nagyon a részletadós-ság terhét. Csak ne legyen a vásárló ötleteinek vértanúja. Egy kis ösztökélés nem árt az olyan embernek, a ki magától semmit sem cselekednék. A részletfizetés vásárlás lehetővé teszi neki, hogy ne csak a legszükségesebbet lássa maga körül, hanem néha azt is, a mire azt mondaná, hogy: de jó volna.

Hanem ez az ösztökélés ne legyen több buzdításnál. Ne legyen elbolondítás, gyöngének befónása. Nagy baj, hogy jórészt ez. Hogy a részletfizetés nem könnyebbség, hanem keserves rabság. A mely csak azt az egyetlen örömet adja az áldozatának, hogy hála Istennek vége van. A szegény emberek javarésze görnyedezik a részlet-üzlet terhe alatt. Elbolondították őket, különösen az asszonyait, gyönyörűség igéretekkkel, csalogató perspektívákkal; a sok rábeszélés úgy hatott rájuk, mint a gyöngye tekintetre a prizma sugárpompája. Elkábultak tőle.

Az ügynök a kábitó prizma. Az maga is szegény ember, a ki a gazdagokon nem szerezhethet s a szegénységben élő társain kénytelen élködni. Házról-házra jár, bekopogtat minden ajtón s nem is kínálja, hanem rásózza az emberekre az árut. A ki kötélnek ment, el van veszve. A részlet egészen megöli. Nagyon sok szegénység nyomorúsággá lett, mert a részletügynök úgy megigézte, hogy élvezetekről mert álmodozni. A kispolgárok vagyoni szülsé nem egy esetben, nagyon is sok-

ban, ugyanott kezdődött, a hol a részletfizetés üzlet, annál az asztalnál, a melyen aláírták a részletfizetési kötelezvényt.

Az új törvény, a részletfizetléről a gyöngeségnek olyan védelmét végzi, a melyet csakis a mindenáron való nyereszkesedés kárhoztat hamis jelszavakkal. A tisztességes kereskedelem szívesen látja.

Miről ismerjük meg, hogy állatunk beteg?

Nem igen képzelhető ma már ember, a ki baromfi, vagy sertésöléskor nem látta, hogy annak az állatnak a teste sokféle szervből és készülékből áll.

Mindenki tudja hát azt, hogy például a sertésnek van szive, tüdeje, agyveleje, mája, gyomra, lépe, bele, vesége és sok más szerve és készüléke.

Már azt azután nem igen tudja mindenki, hát elmondom én, hogy valamint egy gőzgép minden egyes részének meg van a maga külön rendeltetése és feladata, úgy ezen állati szerveknek és készülékeknek is meg van a maguk munköre.

Igy például a szív a vért hajtja a test minden szervébe; a tüdő lélegzéssel a vért tisztítja; az agyvelő a szervek összes munkáját kormányozza; a máj epét készít és önt a belekbe; a gyomor emészt; a belek tápláló anyagokat szívnak fel; a lép vért készít; a vese húgyot választ ki, stb.

S hát ugyan bizony mi történnék, ha ezen szervek akármelyike is meg nem felelné feladatának? Mi történnék, ha például a tüdő nem lélegzene, a szív nem szívná s nem hajtana többé a vért? Mi történnék? Hát a test megszűnne élni? S vajjon mi történnék akkor, ha a máj nem választana el epét, a bél nem szívná

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája.

D á n.

Szent erdők mélyén, árnyas ligetekben,
Hétágu spon fujt egykor danát,
— Ah, mindig csókba halt e nóta át —
Ölébe bódult attól önfelédten
Driád, bakhánszó, nimfa és najád.

És valahányszor elhangzott danája,
Ugy rémlétt: új dalt zeng a csalogány,
És új dalt zeng a költő, valahány...
S új eszme villan a tudós agyába
S új rés szakad nagy titok fátyolán.

És valahányszor egy-egy csókot orzott:
Föld, lég és víz mámorban reszketett,
Szerelmes vágy járt át minden szívet
S feledve bút és nem ismerve gondot,
Ugy sugta ő meg: itt a kikelet!

Rég volt... A szent erdők helyén azóta
Száz város nőtt: zugó körengeteg
És emberek haltak meg s istenek, —
De ma is szép a fülemüle nóta
S mint egykor, épp úgy zöldül a berek.

S a szív mint rég, épp úgy gyul szerelemre,
És száz titkos vágy, száz feslő talány

Teremtő lázat ont, mint hajdanán...
Ah, egy egész mindenség zengi szerte:
Nem halt meg, él, — él mindörökre Pán!

Telekes Béla.

Két család története.

Irta: Püspöky György.

(Folyt. és vége.)

Másnap, a fölkelő nap Pirikét, a tanyásék leányát a virágok ápolása mellett találta. Amikor a pacsipta a nap feljöttét köszöntötte, Piri az utolsó rózsát öntözgette. Kora hajnalok kelt fel rendesen, hogy dolgát virágos kertjében elvégezhesse, galambjait megetethesse, hogy napkeltevel mindennapi köteles munkájához hozzáfoghasson.

Az öreg tanyás pár épp most lépett ki a tanya ajtaján. Munkába akartak menni, de észrevették, hogy a dülő uton, a tanya felé kocsi közeledik. Bevárták az érkezőket.

Az öreg Gerencsi pár érkezett a tanyára.

Pirike a kocsihoz szaladt és egy kézcsókkal üdvözölte az öreg Gerencsinét.

Gerencsiné elutasítólag fogadta a lány kézcsókját, a mit az nem tudott mire vélni, mert a nagyasszony ezideig mindig nyájas volt hozzája.

Az öregek bementek a házba. Pirike bekísérte őket. Letörülgette a székeket, habár azokon egy szem por se volt,

hogy azok tiszta székre ülhessenek. Aztán kiszaladt a kertbe, hogy egy virágbokréta kössön, a mivel a nagyasszonyt távozásakor meglepje.

Az öreg Gerencsi helyet foglalt és egyenesen a dolog velejére tért.

— Ti a tanyásaim vagytok ugye?

Az öreg tanyás pár nem tudta elgondolni, hogy miért intézi e kérdést a gazda hozzájuk és önkéntelenül rámondták, hogy:

— Azok.

— Harmincz év óta eszitek a házam kenyerét ugye?

— Anyi idő óta.

— És mégis volt lelketek, hogy megraboljatok bennünket öreg napjainkra minden boldogságunktól? Eltudtátok nézni, hogy leányotok elvegye fiunk eszt? Hogy ketté vágja számításunkat, a mi által mi gyermekünket emberré akartuk neveltetni az emberek között?

A tanyás pár nem értette a gazda szavait.

— De hiába ravaszkodtatok. Nem értek célt. Mert ha rövid uton el nem idegenítitek leányotokat fiunktól, úgy ebrudon hányatlak ki mindnyájatokat a tanyámról. És nem bánom, ha harmincz évi szolgálat után öregségetekre koldusbotra juttok is.

Amint az öreg tanyás pár megértette a gazda szavait, önértetesen utasította vissza a vádat, a mivel az őket illette. Elmondták, hogy ők ugyan többször is látták a fiatalokat egymással beszélgetni, de azért még csak sejtelmük sem volt arról, hogy azok szerelmesek egymásba.

Mert ha észrevették volna, hogy felvilágosították volna leányukat, hogy a rossz utra tért és az igaz utra térítették volna. És a fiatal gazdának is tudtára adták volna, hogy kerülje leányukat, mivel nem hozzá illő leány. Aztán beszélgették a kertből Pirikét és kérdőre vonták a gazda pár előtt, hogy megtudhassák, hogy mi igaz a dologból és mi nem.

Pirike miután szülei kérdőre vonták, úgy állt az öregek előtt, mint a balsors által bűnbe üldözött vádlott, itélő bírái előtt. Remegett egész testében. Félve, könyező szemekkel vallotta be, hogy ők Imrével nagyon szeretik egymást. Aztán anyja keblére borult és sirt, zokogott.

Az öreg Gerencsi a lányak is tudtára adta, hogy szüleit harmincz évi szolgálat után kihányatja a tanyáról és nem bánja, ha öregségükre koldusbotra jutnak is, ha le nem mond fiáról és el nem idegeníti őt magától. Aztán feleségével együtt kiment az udvarra, kocsira ültek, hogy haza hajtsanak.

Az öreg tanyás pár kikísérte őket. Pirike magára maradt. A ki el tudja képzelni, hogy mily fájdalom az, a mely képes az ember lelkét megörjíteni, csak az tudhatja, hogy e leány e perczen mennyit szenvedett. Nem tudta megérteni, hogy azért kell neki lemondani Imréről. Neki, ki őt úgy szereti, mint élete életét. Neki, ki jó, tiszta, szelíd mint az ég angyala. Kinek kristálytisztaságu lelkéhez a gonoszak még csak az árnyéka sem férhetett. De hogyis férhetett volna, mikor egész életét a tanyán töltötte. Az emberekkel csak nagyritkán érintkezett,

fel tápláló anyagot, a vese nem választana ki elég huygot? Az történnék, hogy a test valamiképpen megbetegednék.

S vajjon ha az említett és a meg se nevezett szervek és készülékek a maguk munkáját rendszeresen, hiány és fölösleg nélkül, pontosan elvégeznék, mi történnék akkor? Akkor az történnék, hogy az egész test egészséges volna s mindaddig az is maradna, a míg valamely ok miatt szerveinek bármelyike rossz munkát nem végezne, vagy munkáját be nem szüntetné.

Hát ime az egészséges állapot a szervek szabályos működéséből, a beteg állapotot pedig azok rendellenes munkájából lehet felismerni.

Az ám, de hát melyek azon jelek, a mikből a szervek rendes és illetőleg rendellenes munkájára lehet következtetni?

Megmondom én ezt is tüstén, de előbb azt akarom tisztába hozni, hogy 1 ször, mi okozza a betegséget, és 2-szor, miért nem betegszik meg minden állat?

A betegséget minden olyan hatás előidézheti, a mely a testet, vagy annak akármelyik szervét megsérteni képes.

Nos ahhoz, hogy például a tüdő megsérüljön, nem szükséges kés; gyakran elég a rossz levegő, a munkában való túlerőltetés stb. Ahhoz, hogy például a gyomor megbetegedjék, se szükséges mindig valami szuró-vagy vágó-eszköz, gyakran elégséges arra a kellőnél több, vagy romlott eleség is. Éppen így vagyunk minden más állati szervvel is. A gőzgép is vagy munkaközben kopik, csorbul, romlik, vagy aztán munkátlanul heverve rozsdásodik, feltéve, hogy alkalmas módon nem gondozzuk. Így kopik, betegszik, romlik a munkálkodó vagy heverő állati test is.

De aztán az egyes állatok bizonyos betegségekhez sajátos fogékonysággal is bírnak, éppen nemüknl s szervezetük alkatánál, vagy pedig hasznosításánál fogva.

Vizsgáljuk ezt közelebbről.

A ló sajátos fogékonysága. A lovat például már neménél fogva egy olyan gyógyíthatatlan betegség, t. i. a taknyosság szokta, és pedig gyakran, megtámadni, a mely más állatban eredetileg nem fejlődik s legfeljebb átragad. Kicsi gyomra, s az a körülmény, hogy hányni nem tud, okozzák, hogy igen gyakran szenved kólikában s el is pusztul. Kivált fiatal korában nagy fogékonyságot mutat a nyirokmirigyek bántalmaira s például az u. n. csikó-keheség (mirigy-kór, vándorló-keh) alig kíméli meg az összes csikók egyharmadát, vagy felét. Használatának formájánál fogva rendkívül fogékony a lélekző szervek és a lábak s paták bajaira. Ezenkívül gyakran támadják meg az u. n. helyt és istálló-betegségek, a minő a lépfene

és influenza, vagyis ragadós tüdő- és mellhártya-gyulladás.

A marha sajátos fogékonysága. Neménél s szervezetének sajátos alkatánál fogva ezt az állatot két, felettén veszedelmes betegség, t. i. a keleti marhavész (százzrétű aszály, marhadög) és a ragadós tüdőgyulladás (tüdővész) gyakran tizedeli. Szerencsére az előbbi betegség nálunk nem otthonos s csak behurczoltatik. Az a körülmény, hogy ez az állat felületesen rág s nagymennyiségű tápszert képes bendőjébe felvenni, mellyel aztána gyomrok nem mindig képesek megbirkózni — okozza, hogy a marha is gyakran szenved emésztési zavarokban, felfuvódásban (dobkór), bendődugulásban stb. A felületes rágás és az a körülmény, hogy marhák körül tüvel dolgozó asszonyszemélyek gyakran forognak, okozzák, hogy a takarmánnyal tü (olykor szeg is) jut a gyomorba, mely azt átfurja, a szivig hatol s azt is többnyire halálosan megsérti. Borjuk kivált különféle hasmenésben pusztulnak, azért, mert a tehénnek a leállás után sokkal több és zsírosabb teje van, hogysem azt a borju mind megemészteni tudná, de meg sok hiba követtetik el a szoptatós tehén táplálásában is, a mely szintén a borjuban bosszulja meg magát. Ökrök s más munkás marhák, mert lassubb mozgásban dolgoznak, ritkábban ugyan, de azért elég gyakran szenvednek olyan légzőszervi és lábbajokban, mint a ló. Mint-hogy továbbá lábuk vége nem egy, hanem két tokba van zárva s e két tok között hasíték van, gyakran szenvednek egy olyan lábfájásban, a mely szájfájással társul, t. i. az u. n. ragadós szájj- és körömfájásban. Kivált a külföldi marhákát a nehéz ellés is gyakran gyöttri, s ezen állatoknál a járványos elvetelés sem ritka. Sűrűn támadja meg őket a gümőkórság s a lépfene is és az u. n. serczegő üszök is pusztít közöttük. Egnémely vidéken a májmétely is veszteségeket okoz.

A juh sajátos fogékonysága. Neménél és bőre alkotásánál fogva ez az állat a himlő iránt nagyon fogékony. A dobkór az előbb említett okoknál fogva még gyakrabban tizedeli őket, mint a marhát. Az a körülmény, hogy a bőrét, a gyapju miatt tisztán tartani nehéz, különféle bőrbetegségekre teszi fogékonnyá s alkalmat nyújt arra, hogy élősködő állatok — rühatkák, kulan-csok — meglepedjenek benne. A ragadós szájj- és körömfájás a juhok is gyakori betegsége s bennük a fépfene és májmétely még nagyobb károkat okoz, mint a marhákban. Gyapjura dolgozó juhászokba az elfinomított, gyenge testet az u. n. ügető nyavalya gyöttri, tejjre dolgozó nyájakban pedig az elüszkösödő tőgy okoz gyakori bajt. Bárányok nem ritkán a légutakban meglepedő szőrférgek s a beleikben tanyázó orsó- és

pántlika-gilisztáktól gyötörtetnek s pusztítatnak, avagy az agyvelőjükbe jutott féreg által okozott kerge-kórságban (kergeség) hullanak el nagyobb számban is.

A sertés sajátos fogékonysága. Neménél és szervezetének alkatánál fogva a sertés igen fogékony a görvélýkórra és a torok betegségeire. Életmódjánál, tisztátalanságánál és falánk-ságánál fogva tanyája mindenféle bél- és izomféregnek, nevezetesen orsó- és pántlika-gilisztának, borsókának és izomfonalócznak. Mert könnyen okádik, emésztő-csatornai baja ritkábban van. Annál gyakrabban esik azonban azon ragadós betegségebe, melyet sertés-orbáncznak hívnak. Ez a járványos betegség és az u. n. sertésvész, óriási veszteségeket szokott a disznó-csordában okozni még ma is, mikor pedig ellene védőoltásokat alkalmazunk. Gyakran látogatja meg a sertést a ragadós szájj- és körömfájás is, mely habár elhullásokkal nem igen jár, mégis rengeteg károkat okoz a sertésenyésztőknek, hizlalóknak és kereskedőknek a le-romlás s a forgalom szünetelése által.

A baromfiak sajátos fogékonysága. A szárnyas állatoknak tollal borított teste sokféle élődnék fészke. Így például a különféle bőr- és tollatkák felettén sokszor okoznak bajt náluk. Sajátságos betegségeik ezeknek még az u. n. tyuk-kolera, difteritisz és gregarinozis, mely betegségekből rendkívüli módon pusztulnak.

A kutyának sajátos fogékonysága van egyfelől a kevésbé veszélyes ideges és hurutos kutyabetegséghez, másfelől az ebdühöz, melynél borzasztóbb és emberre nézve veszélyesebb betegség alig van. Az eb egyébiránt igen fogékony szájj, torok- és fülbajokhoz is s beleiben számos féreg is szívesen üt tanyát, még pedig egy némely oly féreg, a mely a többi háziállatokra és az emberre is közvetten veszélyes.

Védekezés a betegségektől. Mindezen és sok más betegségek ellen maga az állati szervezet is hathatósan védekezik, de mi magunk is védhetjük azt a betegítő okok távoltartása és kerülése és a már behatott ok megsemmisítése által.

Nyilvánvaló pedig, hogy czélszerűbb a betegségeket megelőznünk, mint azokat gyógyítanunk, azért tehát a következő dolgokat is jó lesz emlékünke vésnünk.

A betegségeket holmi titkos szer beadásával, ráolvasással s mi egyébbel megelőzni lehetetlen, de aztán bizonyos az, hogy

1-ször, az egészséges, erős állati szervezet, ha azt természetadta minőségéből tulon-tul ki nem vetközteljük, mint már mondám, leghathatósabban önmaga védekezik a betegségek ellen;

2-szor, bizonyos, hogy a szervezetet

alkalmas módon edzeni s némely betegségre fogékonytalanabbá tenni lehet;

3-szor, hatalmunkban áll a betegítő okoknak bizonyos mértékig menő távoltartása, és

4-szer, ezen betegítő okoknak megsemmisítése az előtt, mielőtt az állati szervezetbe jutottak volna, vagy azután, miután már oda jutottak.

Az állatnak a betegségektől való védekezése abban áll, hogy természetadta érzékszerveivel, magához való eszével mindazt, a mi reá nézve veszélyes, vagy kártékony, kerüli. Persze, hogy mi emberek se vagyunk képesek minden betegítő okot kikerülni, hogy volna hát képes az oktan állat. De aztán, amíg a természet ölen élő állat erősebb, ellenállóbb szervezete a káros hatásokat könnyebben le is győzi, addig a természet öleből kivett, mesterségesen tenyésztett állat gyengébb, betegségekre fogékonyabb szervezete ezen káros hatásokkal nehezebben tud elbánni, vagy legyőzni őket éppen nem képes. S mert kivált ilyen tenyésztett, és nem a természet ölen tenyésztő állatokkal van az embernek leginkább dolga, nyilvánvaló, hogy a betegségek elleni védekezésben az erősebb fegyver kezünkben van s nem más, mint állataink testének, szervezetének edzése s ellenállási képességének fokozása. S éppen itt ütközünk össze gazdálkodási érdekeinkkel leggyakrabban. Mindazonáltal egészen jól összeegyeztethetjük azt ilyenmü érdekeinkkel is, mert hiszen ez irányban való teendőnk állataink okszerű etetésében, itatásában, elhelyezésében, munkáltatásában, bizonyos takarmányokhoz s időviszontagságokhoz való szoktatásában és bizonyos betegségek elleni védőoltásában áll.

Kezünkben van az a másik fegyver is, melylyel a betegítő okokat egy bizonyos mértékig távol tarthatjuk, mert hiszen ezt egészséges és hibátlan tenyész-állatok alkalmazása: jó takarmány és víz, jó legelő és levegő nyújtása és alkalmas istálló, megfelelő szerszám igénybevétele; ragadós betegségeknél szenvedő állatok távoltartása, elkülönítése és elzárása; fertőzött helyiségek és tárgyak kerülése és egyéb elővigyázati intézkedések alkalmazása által elérhetjük.

De kezünkben van a harmadik, t. i. a betegítő okok megsemmisítésére alkalmas fegyver is, például egynémely patikai szerben, mely például a bélben levő férgeket, a bőrben levő tetveket, rühatkákat, betegségeket okozó parányi gombákat megölni, mérges anyagokat hatástalanokká tenni, fertőző anyagokat fertőtleníteni, megsemmisíteni képes.

Mindebből az is látszik, hogy annak, hogy az állat egészséges-e vagy beteg s egészséges marad-e vagy megbetegszik, bizonyos előfeltételei vannak. Ezen feltételeknek vizsgálása kell hát, hogy most feladatunkat képezze.

Az egészség előfeltételei. Hogy a házi állatok egészségesek lehessenek s azok is maradhassanak, ahhoz mindenkéül két főkellék szükséges, t. i. egészséges szülektől kell származniok és megfelelően kell felneveltetniök, mert csak ez esetben fognak kívülről jövő betegítő okoknak — ezen utófeltételeknek — ellenállhatni s azokkal lehetőleg sikeresen meg is küzdhetni.

(Folyt. köv.)

Szinészet.

A heti műsor Suppé „Szép Galathea”-já-ja”-val lett volna megnyitva, ha be nem rekedt volna a tenorista. Így hirtelen helyettesítette a kitűzött szerepben a karmester Pygmaliont, ki közbe legyen mondvá, szép hanggal bír. Mydast pedig az előadáson Csige helyett, Bogyó adta. Az indisposíciót leszámítva, mit a hirtelen szerepváltozás idézett elő, az előadás elég folyamatosan volt. Galathea szép és szép hangon interpretált, Pygmalionban Kovács karmesterünk jelét adta, hogy szükség esetén a karmesteri botot felcserélheti egy-egy szerep kíségetésével. Galatheát a már megszokott finom technikával Képes Laura énekelte. Mydas be volt rekedve, kár, mert különben játéka perfect volt. Ganyméd, (Ujházy Margit) rendkívül csinos szobrász segédet adott. Tulajdonképen Pygmaliont kitűnő, szép-hangu énekesünknek Nógródyknak kellett volna énekelni, rekedtsége miatt azonban erre nem volt képes.

Szép Galatheával a „Becsületszó” ment előzőleg. Jó játékban érvényesültek a társulat erői. Főbb szerepekben Szabadhegyi igazgató, e sok temperamentumú szenvedélyes színész, és Bod-

Legfeljebb ha egyszer-egyszer egy ember bevetődött a tanyára. Vagy amikor vásárnap és ünnepnaponként bement a városba az Isten házába imádkozni. Mert tánczba, mulatságokba nem járt, mert Imre ugy akarta. És neki Imre volt a világa. Nem ismerhette tehát a való életet. Nem tudhatta, hogy rágódik az emberiség testén egy rákfene, a vagyon és rangkülömbőség, mely sok esetben gátul szolgál annak, hogy a szerető szívek egyesülhessenek és ez által romba dönti az emberiség boldogságának nagyrészét. Ő szerette Imrét minden érdek nélkül, azzal az igaz, tiszta szerelemmel, a melylyel a jó Isten az embert áldásképpen megáldotta.

A mikor Gerencsiék kihajtottak a tanyáról, a tanyás pár vissza ment a házba, ahol Pirike az asztalra borulva zokogott.

Az öreg tanyásné ölébe vette leánya fejét és vigasztalni kezdte.

Az öreg tanyás szívszorongva nézte leánya fájalmát.

Pirike egyszerre csak abba hagyta a zokogást és e szavakkal fordult hol anyja, hol apja felé.

— Nem, nem, kelmetek nem fognak öregségükre koldusbotra jutni. Nem! . . . nem! . . . Mert én . . . én . . . nem szeretem már . . . Itt elakadtak szavai és fuldokolva a zokogástól anyja keblére borult.

* * *

Elmultak a szép nyári napok, beköszöntött az ősz.

Pirikét az a tudat, hogy ő nem lehet Imréé, napról-napra hervasztotta. Végre a bánat kimerítette testének erejét — sorvadásba esett.

A hűvös, ködös őszi napok beálltával ágybafekvő beteg lett.

Imre minden percét kedvese beteg-ágya mellett töltötte. Gyógyítgatta lelké-

nek minden gyöngédségével, de nem volt képes őt az életnek megmenteni.

Egy csunya, ködös őszi reggel megcsendült a város tornyában a lélekharang, hogy tudtára adja a lakosságnak, hogy halott van.

Az a hír járt szájról-szájra, hogy a Gerencsiék tanyásának leánya fekszik halva — a Pirika.

A ki csak ismerte, mindenki megkönyezte őt.

Az öreg tanyás pár, mint vallásos emberek, békességgel viselték a csapást mely őket érte, de azért érezték, hogy alig fogják tudni az életet elviselni, mert egyetlen leányuk elvesztésével a világon mindent elvesztettek.

Imre mikor látta, hogy kedvesét a halál megváltotta az élettől, reá borult, sirt, zokogott, a míg csak sirni, zokogni tudott. Aztán mellé ült és folytonosan nézte. Hiába szólt hozzá bárki is, nem volt képes tőle feleletet kapni.

Harmadnapra eltemették Pirikét.

Oly nagy gyászoló közönség kísérté ki a temetőbe, mintha csak valamelyik dugszagdag, tekintélyes család gyermeke lett volna. Azzal a külömbséggel, hogy neki nem kötelelességből, hanem szeretetből adták meg a végtisztességet.

A temetés alatt esett az eső, mintha csak az ég is megsiratta volna drága halottját.

A mikor a koporsót leeresztették a sirba, a gyászoló közönség zokogni kezdett. Magába szállt a sokaság lelke, mert érezte, hogy ez angyali teremtetést, az emberek rosszassága fosztotta meg az élettől.

Imrét a gyászoló közönség nem volt képes kedvese sirhantjáról elszólítani. És ha a jó Isten akkor magához szólította volna, nagy jót tett volna vele, mert megbomlott elméjében, örült lett.

* * *

A fehér tanyán megváltozott az élet.

roghy Lina, a nagybácsi Liptay Lajos érvényesültek correct játékkal.

Szombaton „Gésák“ kerültek színre. A közönség teljesen megtöltötte a színházat. És méltán. Kitűnő élvezetet nyert a pompás előadásban, melynek nemcsak kitűnően exequált zenei részei nyújtottak magasabb élvezetet, hanem a darab komikus részei is folytonos derült hangulatban tartották a közönséget. A Gésák kitűnő zenéje, a feltűnő öltözetek, az érdekes változatok minden felvonásban, a fülbemászó zenei részletek, Liptay, Képes Laura, Püspökyné, Bogyo énekrészei, kellemes zenei élvezetet nyújtottak. Ki kell emelnünk a három fő zenemataort, de egyszersmind a karok kellő pontos közreműködésével szemben is elismeréssel kell adoznunk. A Gésák nemhiába folytonos darabja a Magyar színháznak, mert valóban zenei specialitása és ügyes compactója miatt egyáltalán kasszadarabot képezi. A közönség igen jól mulatott az előadáson és a jelen nem voltak kedvéért az előadás szerdán este másodsor fog színre kerülni.

Vasárnap kitűnő dráma, „Dózsa György“ adatott elő. Szabadhegyi Aladár és N. Bodroghy Lina vitték a főszerepet; kiváló szép és művészi alakításuk iránt tapsokkal fejezte ki a nagy közönség elismerő tetszését. A dráma kitűnő sikerű volt. Kisebb szerepeikben is teljes szorgalommal működtek közre a társulat tagjai. Közönség megtöltötte a színházat.

Hétfőn szünet lévén. Keddre jutalmójáték volt kitűzve. Képes Laurának, a társulat szép hangú énekprimadonnájának jutalmául az „Üdvöske.“ Rekedtsége miatt azonban elhalasztatott pár napra és helyette szerdán a „Gésák“ mennek másodsor.

Kedden este a „Kis hörcsög“ került színre. Az előadás — rossz idő miatt kevés közönség résrvétele mellett folyt le, azonban — tekintet nélkül a közönség számára, igyekezett előadásban. A nehéz francia társalgási darab főmomentumai kitűnő érvényre jutottak, mégis s a jelenvoltak élvezettel nézték végig a szellemes és változatokban gazdag darabot, melynek éltető lelke Kovács Gyula (a komornyik), Szabadhegyi Aladár (az alprefecte), Bodroghy Liná (Simonette), Püspökyné (szakácsné), Bogyo (tábornok), Liptai (nagybácsi) voltak.

Most várjuk Képes Laura gyógyulását a kitűnő zenéjű „Üdvöske“ és a kellemes „Görög rabszolga“ előadását. Mindkettőben hallani fogjuk Képes Laura és Nógrády János szép énekszámait, melyek már előre biztosítékai az esték élvezetességének.

D.

Különfélék.

— **Hivatalvizsgálat.** Báró Wesselényi Miklós, vármegyénk főispánja, Álgya Miklós főispáni titkárral és Kapus Sámuel megyei számvevővel f. hó 12-én, a szilágy-somlyói járás főszolgabírói, 13-án pedig a szilágy-somlyói városi közigazgatási hivatalokban tartott hivatalos vizsgálatot. Mindkét hivatalban megfelelő pontosságot és rendet talált s megelégedésének kifejezését ki is nyilvánította. A főispán tiszteletére Hegedűs Sándor városi kapitány saját házánál ebédet rendezett, melyre városunk illustis tagjaiból számosan valának meghíva.

— **Egyházi gyűlés.** A szilágy-szolnoki ev. ref. egyházmegye f. hó 21-én Szilágy-Somlyón, a város háza tanácstermében délelőtt 10 órakor rendkívüli egyházmegyei közgyűlést tart.

— **Nőegylet Nagyfaluban.** A Berettyómentének e legkedvesebb községe, melynek ritka intelligens közönsége mindig és mindenütt jelen volt, ahol a játékonyság oltárán áldoztak, mely mindig páratlan tanujelét adta a művelődés szeretetének, egy régi és életrevaló tervét valószínűsít meg. Ugyanis f. hó 9-én dr. Böckel Béla kezdeményezésére az egész falu intelligens közönsége megjelent az iskola nagytermében, hogy megbeszéljék miként kellene a falu s egyáltalán a környékbeli szegény gyermekeket felruházni. Akkor merült fel a nőegylet eszméje, mit az egész közönség nagy nagy lelkesedéssel karolt fel. Egyhangulag felkérték az egylet elnökségére Lázár Istvánné és dr. Böckel Béláné urnókat, az írásbeli teendők végzésére pedig Virág Ida kisasszonyt. Az alapszabályok kidolgozását Kovács Albert lelkész ur vállalta el. Amint ezzel elkészülnek, a derék egylet rögtön megkezdí működését. A környéken is élénk rokonszenvvel néznek az ifju egylet működése elé.

— **Állandó választmány.** A folyó hó 28-ikára meghirdetett őszi rendes közgyűlés tárgyaitak előkészítése végett az állandó választmány folyó hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára s folytatólag a vármegye székháza kistermében gyűlést tart.

— **Világosságot, világosságot!** A vármegyeház-utczában járók körében nagy a méltó zugulódás a miatt, hogy a járás-bírószági épület építkezésével az utczán fülhalmazott építő anyagok és ásatások éjszakánként lámpákkal megjelölve nincsenek. Ha az építés vezetője megfelekezett ez irányban való kötelességéről, nagyon kérjük a főkapitány urat, szorítsa rá azt a jelző lámpák felállítására. Ha valami szerencsétlenség történik, késő lesz a mulasztást helyre hozni.

— **Halálozás.** Özv. Balázs Jánosné született Bartalus Anna, — özv. Nagy Lászlónénak sz. Balázs Bertának édes anyja, — f. hó 4-ikén életének 77 ik évében Balavásáron elhalt.

— **Meghívó.** A szilágy-somlyói temetkezési társulat folyó évi szeptember hó 24-én, vasárnap délután 2 órakor, a színház termében tartja XXVIII. évi rendes közgyűlést, melyre az egylet tagjai ez uton is meghívotnak. A gyűlés tárgyai: 1) Elnöki megnyitó. 2) Jegyző jelentése az egylet mult évi állapotáról. 3) Az 1898. évi pénztári számadás megvizsgálásáról jelentés. 4) Tisztikar és 20 igazgatósági tag választása. 5) Indítványok. Szilágy-Somlyó, 1899. szeptember 12-én. Szénásy Miklós, elnök.

— **A Bemtéri kut furásához** valahára hozzá fognak. A kutfuró deszkabódé már ott áll a tér közepén. Méltó érdeklődéssel várjuk, hogy kapunk-e hát „ár-tézi“ nélkül is a mélyfuratu kutból egészséges, jó ivóvizet.

— **Népfelkelők figyelmébe.** Az 1893 évi XXXVII. t. cz. alapján mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közöshadseregben a haditengerészetben a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfelkelési (rózsa színű) ajánlati lappal elvannak látva f. évi október 6-án délelőtt 9 órakor a város háza tanácstermében személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az írásbeli jelentkezéshez a rendőrkapitányi hivatalnál ingyen jelentkező lap kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésre nézve a községi előjáróság s a „Jelentkező lap“-ra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást. A jelentkezéshez népfelkelési igazolványi könyv vagy az utolsó katonai okmány (végelbocsátólevél, kilépti bizonyítvány, ajánlati lap) elhozandó, az írásbeli jelentkezéshez hozzá csatolandó. Az itt tartózkodó de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módokat között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2—5 egész 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadság vesztéssel büntetettik.

— **Igyunk Góliát maláta sört.** A Kőbányai Király-Sörfőző R. T. tekintetes igazgatóságának. Amennyiben már egy éve használok a Góliát maláta sört, mondhatom, hogy ezen idő alatt egészen újja születtem, jó étvágyam van, jól alszom, frissen járok, de csak azért, mert mindennap d. e. egy üveggel 10—11 óra közt iszom a maláta sörből. Mondhatom, hogy igen használt. Tisztelettel Kállai János kir. postamester. Mácsán, 1899. augusztus 18-án.

— **A borhamisítók ellen.** A nyári szünidő folyamán hét oly fölterjesztés érkezett egyes törvényhatóságoktól a képviselőházhoz (Gömör, Hont, Nyitra és Szilágy megyék és Baja, Selmeczbánya és Szatmár városok részéről), a melyek a borhamisítás meggátlására szigorú intézkedéseket kérnek annak a reménységnek kifejezésével, hogy a „képviselőház bölcsesége megtalálja a helyes módot arra, hogy a jogtalan haszonra törekvő üzelmek által megtámadott közérdek s megsértett nemzeti becsület a törvényeség kufárok önző visszaélései ellen megoltalmaztassék.“ A képviselőház bölcseségének egyik másik fölirat gyakorlati javaslatokkal segítségére is jó: Így például Szilágy megye többrendbeli intézkedést proponál ez országos baj ellen, a mely „lehetetlenné teszi a termelő borainak elfogadható áron való értékesítését s tönkreteszi a külföld előtt a magyar bor régi jó hírnevét és közkezdelt-ségét.“ E javaslatok sorából kiemeljük a törkölyborra vonatkozó s fölöttébb érdekes következő részt: „A legtöbb visszaélés a törkölyborral történik, a mennyiben sok törköly mint valódi bor s sok mesterségesen gyártott bor mint törkölybor jut forgalomba.

Első sorban szükségesnek tartjuk tehát a törkölybornak a forgalomból való teljes kitiltását. Törkölybort csakis termelőnek abban a községben, a hol szőlője van, legyen szabad előállítani, de ezt is csak a következő föltételek megtartásával: Minden szőlőbirtokos, a ki törkölybort akar készíteni, e szándékát a várható mennyiség megjelölésével nyolcz nappal a szüret megkezdése előtt tartozzék bejelenteni a községi előjáróságnak. A szüret után tíz nappal úgy a tényleges bor, illetve mustmennyiséget, mint az előállított törköly-mennyiséget tartozzék a termelő bejelenteni. (A törkölybor nem lehet több mint a termelt bormennyiség tíz százaléka.) Az így előállított törkölybort a termelő nem hozhatja forgalomba, csakis saját házára és munkásai számára használhatja föl. Bizonyos, hogy a törkölybor Magyarországon való forgalomba hozásának megtartása mindaddig nem fog teljesen ezelőh vinni, míg a velünk vámközösségben élő Ausztria is nem veti hasonló tilalom alá a törkölybort. Szükséges tehát, hogy a forgalomból kitiltás Ausztriával egyöntetűleg szabályoztassék. De ha ezt Tirol és Voralberg, valamint főleg Dalmácia érdekei miatt nem is lehetne keresztülvinni, akkor is a tilalomnak egyoldaluan való kimondását kérjük mert így is kevesebb visszaélés fog történni a törkölyborral, mint eddig történt.“

— **Honvédségi szállítás.** A félegyházai, gyulai, jászberényi, debreczeni, zilahi és borosjenői honvédállomáson levő csapatok számára 1900. évi január hó 1-től 1900. évi december hó 31-ig terjedő egy év alatt szükséges kenyér, a debreczeni honvéd állomáson ugyanezen idő alatt szükséges zab és a gyulai honvéd állomáson 1900. évi január hó 1-től 1900. évi augusztus hó 31-ig szükséges zab szállításának biztosítása végett a félegyházai állomásra nézve Félegyházán október hó 6-án, a gyulai és jászberényi állomásra nézve Gyulán október hó 17-én, debreczeni állomásra nézve Debreczenben október hó 10-én, a zilahi állomásra nézve Zilahon október hó 12-én és a borosjenői állomásra nézve Borosjenőn október hó 19-én zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni. A teljes szövegű árlejtési hirdetmény, valamint a szállítási feltételei füzetei a budapesti I. honvéd kerületi parancsnokság, a félegyházai, jászberényi, zilahi és borosjenői honvédállomás parancsnokság és az érdekelt ezredek kezelő bizottsági irodáiban betekintheők.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ódön tudósítása.) A jelen időszakban kereslet tárgyat képező takarmánymagvaknak a lefolyt héten tetemes forgalmuk volt. Különösen kerestettek őszi búkköny, őszi borsó, szösös búkköny, biborhere, Szent János rozs. Az új here és fűmag termésről még semmi biztosat nem lehet még mondani. Franciaországból azt jelentik, hogy a nagy aszály következtében heremagból aligha fog valamelyes kivitelre maradni. Amerikának az ottani állítások szerint lóheréből csak felényi középter-mése van, ellenben Cseh- és Oroszországban hir szerint kedvezők a termésre való kilátások.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi szeptember 5-iki állapotnak megfelelőleg a „Föld művelési Értesítő“-ben az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyéről következő hivatalos adatokat közli: **T a k o n y k ó r:** Peér 1 u., összesen 1 község 1 udvar. — **R ü h k ó r:** Kraszna-Mihályfalva 1 u., Zovány 1 u., összesen 2 község 2 udvar. — **S e r t é s o r b á n c z;** Ér-Szodoró 1 udv. — **S e r t é s v é s z:** Bábeza 5 udv., Dabjon 1 u., Erked 3 u., Ér-Körös 1 udv., Ér-Mindszent 1 u., Ér-Szentkirály 1 udv., Hadad 5 u., Hidvég 1 u., Inó 1 u., Kémer 1 u., Kendermező 3 udv., Kucsó 7 u., Lecs-mér 2 u., M.-Egregy 4 u., N.-Derzsida 2 u., Örmező 1 udv., Romlot 1 u., Solymos 4 u., Szamos-Nagyfalu 1 u., Szamos-Udvarhely 1 u., Szilágy-Cseh 1 u., T.-Szántó 1 u., Zovány 1 u., összesen 23 község.

— **Lueger anekdota.** A bécsi polgármestert közkatonákból álló küldöttség keresi föl. A polgármester szóba áll a katonákkal és tekintettel a tüntetésekre, az egyikőtől ezt kérdi:

— Ha ő felsége azt parancsolná, hogy rám löjjön, megtenné-e?

— Ha ő felsége azt parancsolná, rálőnék a polgármester urra.

— Mi a vallása?

— Evangélikus vagyok.

— Most már nem csodálkozom feleletén. És mit tenne ön? fordult Lueger egy másik katonához.

— Ha ő felsége parancsolná rálőnék a polgármester urra.

— Mi a vallása?

— Katolikus vagyok.

— Ezen már csodálkozom. És ön mit tenne? fordult Lueger a harmadik katonához.

— Nem lőnék a polgármester urra.
— Mi a vallása?
— Zsidó vagyok.
— Zsidó? kérdi Lueger csodálkozva.
Nem tudja, hogy én vagyok Bécs legnagyobb antisemitája?
— Még sem lőnék?
— És miért nem lőne ön rám?
— Mert én dobos vagyok, polgármester ur.

— **Foulard-selyem 65 krtól 3 frt**

35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **A „Kert“,** a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 17-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Konyhakertészet. — Gyümölcsészet. — Disz kertészet. — Lugas. — Tárca. — Közelről és távolról. — Rovartan. — Elődsiek. — Gép- és eszközleltár. — Hírek. — Apró szakközlemények. — Szerkesztői üzenetek. — Vásárcsarnok. — Hirdetések. — Színes műmelléklet: Három jericoi lencz. — Fametszetek. A „Kert“ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 23. szám alatt van.

A szilágysági vonal menetrendje.

— Érvényes 1899. május 1-től. —

Zilahtól—Nagy-Károlyig.

<i>Állomások</i>	5013	5011
	számu	vonat
Zilah indul	400	223
Cigányi	412	235
Haraklány	426	249
Sz.-Balla	441	305
Ökörítő	457	321
Sarmaság	511	335
Derzsida	531	406
Alsó-Szopor	552	428
Ákos	621	457
Szakácsi	646	523
Tasnád	704	543
Tasnád-Szántó	726	607
Érhatvan	741	622
Mezőterem	756	638
Nagy-Károly érkezik	825	707

Nagy-Károlytól—Zilahig.

<i>Állomások</i>	5012	5014
	számu	vonat
Nagy-Károly indul	530	421
Mező-Terem	600	449
Érhatvan	615	504
Tasnád-Szántó	637	527
Tasnád	701	549
Szakácsi	719	607
Ákos	750	639
Alsó-Szopor	814	705
Derzsida	835	727
Sarmaság	849	742
Ökörítő	915	809
Sz.-Balla	933	829
Haraklány	950	843
Cigányi	1005	904
Zilah érkezik	1017	918

Sarmaságtól—Sz.-Somlyóig.

<i>Állomások</i>	5112	5114
	számu	vonat
Sarmaság indul	909	400
Somlyó-Ujlak	935	426
Sz.-Somlyó érkezik	953	445

Sz.-Somlyótól—Sarmaságig.

<i>Állomások</i>	5111	5113
	számu	vonat
Sz.-Somlyó indul	755	242
Somlyó-Ujlak	814	301
Sarmaság érkezik	839	325

Az aláhuzott idő éjjeli idő 6-tól 6-ig reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONO :

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

A Kőbányai Király-Sörfőző

részcényintársaság

GÓLIÁT- MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb
és legkellemesebb üdítő-ital.

Dr. Korányi és dr. Kétly
egyetemi tanár urak

gyógyczélókra is ajánlják és

idegbajokban, vérszegénységnél,
emésztési zavaroknál, gyengeség-
nél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Kapható minden jobb
fűszerkereskedésben és
vendéglőben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

20—30

Birtok eladás.

A szilágyvármegyei Borona-
mező község határában, az urb.
elkülönítés folytán egy tagban
kiszakított

96 katasztrális hold,

jobbára bükkös erdő és legelő
terület igen jutányos árban és
kedvező fizetési feltételek mellett

örök áron eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Bölöni Sándor,
ügyvéd, Szilágy-Somlyón,
és

Stefanovits Tivadar,
kereskedő, Szilágy-Krasznán.

6—9

Szilágyvármegye alispánjától.

20841—899. kig. szám.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t.-cz. 25. és
28. §§-ai értelmében közhírré teszem,
hogy a kir. adóhivatalok által a leg-
több adófizetőről kiállított kimutatá-
sok — melyek alapján törvényhatósági
bizottságunk legtöbb adófizető tagjai
névjegyzéke az 1900-ik évre kiigazít-
tatik — folyó évi szeptember hó 12-től
20-ig a vármegye székházánál a köz-
ponti közigazgatási irodán közszemlén
fognak tartatni, azokat ott az érdeklő-
dők megtekinthetik s felszólamlásait
az igazoló választmányhoz beadhatják,
továbbá, hogy az igazoló választmány
a felszólamlások elbírálása s általában
a jövő legtöbb adófizető bizottsági ta-
gok névjegyzékének megállapítása tár-
gyában üléseit Zilahon, a vármegye-
ház kistermében folyó évi szeptember
hó 21-én d. e. 1/2 9 órakor s szükség-
hez képest folytatólag fogja tartani, a
mídon felszólamlások s az adó kétsze-

res beszámítására alapul szolgáló jog-
czim bejelentése és igazolása szóbeli
uton is eszközölhetők.

Zilahon, 1899. szept. hó 7-én.

Dr. Kaizler György,
aispán.

1—1

6695—1899. P. sz.

Hirdetmény.

A zilahi kir. törvényszék által köz-
hírré tétetik, hogy a szilágy-somlyó—
margittai helyiérdekű vasut céljaira
Szilágy-Somlyó város határában kisajá-
títás alá vett területek és netaláni
épületek kártalanítása iránti eljárás
elrendeltetvén, foganatosítására határ-
időül 1899. évi szeptember hó 18-ik
napjának d. e. 10 órája Szilágy-Somlyó
városában a polgármesteri hivatal helyi-
ségébe kitűzetett.

Felhivatlak annál fogva Szilágy-
Somlyó város, továbbá Kálló Gyula,
Kálló Kristóf tulajdonosok, valamint a
netaláni más nyilvánkönyvi érdekel-
tek, hogy a kijelölt helyen és időben
a kártalanítási eljárást vezető törvény-
széki bíró előtt pontosan jelentkezze-
nek, mert kimaradásuk esetén is az
eljárás hivatalból teljesített és a
kártalanítás kérdése érdemlegesen el-
bíráltatni fog.

Kelt Zilahon, a kir. törvényszék-
nek 1899. augusztus 17-én tartott
polgári tanácsüléséből.

Hiry Ferencz,
h. elnök.

Muzsay János,
jegyző.

3—3

Szilágyvármegye alispánjától.

19,934—1899. kig. számhoz.

Hirdetmény.

Szilágyvármegye házi pénztárának
1900. évi költségvetése az állandó vá-
lasztmány véleményével folyó évi szept-
ember hó 11-ik napjától kezdve bezárólag
szeptember hó 25-ik napjáig a köz-
ponti közigazgatási irodán az 1886.
évi XXI. t.-cz. 17. §. értelmében köz-
szemlére kitétetvén, azt az adózó fe-
lek a hivatalos órák alatt betekinthe-
tik s arra észrevételeiket a hivatkozott
törvényszakaszhoz értelmében megtehetik.

Zilah, 1899. szeptember 10-én.

Dr. Kaizler György,
aispán.

1—1

4552—1899. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A Krasznamegyei takarékpénztárnak
Schlesinger Benjámín sz.-bagosi lakos elleni
végrehajtási ügyében a bírói árverés 450
frt tőke, ennek 1894 évi május hó 5-től
járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj, 7 frt 25 kr.
árverési, 27 frt 10 kr. perbeli, 18 frt 40
kr. végrehajtási, 9 frt 20 kr. árveréskérsi
s a további költségek erejéig ezezzel elren-
deltetik, határnapjául 1899. évi szeptem-
ber hó 21-ik napja d. e. 9 órai meg-
kezdéssel a zilahi kir. törvényszék terüle-
tén fekvő Sz.-Bagos községhez tartozó ki-
tűzetik, az árverési feltételek pedig a követke-
zőkben állapítottak meg:

1. A mikor is elárvereltetnek szükség-
esetére a kikiáltási áron alul is
1) Végrehajtást szenvedő Schlesinger

Benjámínak a sz.-bagosi 327. számú tjkv-
ben + 1. rsz. 804—805. hrsz. alatti ingat-
lana 6 frt;

a + 2. rsz. 763. hrsz. alatt foglalt in-
gatlana 42 frt és a + 3. rsz. 1536. hrsz.
alatt foglalt ingatlana 5 frt kikiáltási árban.

2. Árverelni szándékozók kivétel nélkül
tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét kész-
pénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban
a bírósági kiküldött kezéhez bántpénzül
előre letenni, avagy annak előzetes letétbe
helyezéséről nyert elismervényt átadni.

II. Árverési feltételek.

I. Legtöbbször ígérő köteles a vételár
felét a leütéstől egy, másik felét melybe a
bántpénz is beszámítandó ujabbi egy hó-
nap alatt, mindenkor 5% kamattal a sz.-
somlyói kir. adó mint letétbivatalnál a
39425—1881. I. M. sz. letétkezelési szabály-
rendelet szerinti eljárással befizetni.

Tartozik vevő az árveréstől kezdve a
birtokkal járó minden közterhet viselni s a
vételt tárgya után kiszabandó kincstári ille-
tétet fizetni.

III. A mennyiben jobb vételári ígérlet
utólagosan nem tétetnek, jogosult lesz vevő
az árverés jogerejüvé váltaival innen nye-
rendő vételi bizonyítvány mellett a megvásá-
rolt ingatlant tényleges birtok és használatába
átvenni, de a tulajdonjog csak az árverési
feltételek teljesítése után fog részére hivatal-
ból bekebelezettni.

IV. Ha árverési vevő az ígért vé-
telár és járulékait a kitűzött határidőben
be nem fizetné, ellene bármelyik érdekelt
fél kérelmére az 1881. évi 60. t.-cz. 185.
§-ban foglalt következmények terhe mellett
ujabb árverés fog elrendeltetni.

Az árverési hirdetmény és feltételek
ezen kir. járásbírószék tkvi hivatalában és
Sz.-Bagos községhez tartozó a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Jelen árverés a sz.-bagosi 327. szjtjkv-
ben feljegyzendő.

Kir. járásbírószék, mint tkvi hatóság.
Sz.-Somlyón, 1899. június 16-án.

MILE MIHALY, kir. it. táblabíró helyett,
KISS JÓZSEF,
kir. járásbíró.

6 arany, 18 ezüst érem, 30 tisztelet- és
elismerő okirat.

Régi jóhírű diatetikus cosme-
tikus szer (bedörzsölésre) az
emberi test izmainak és inai-
nak erősítésére

Kwizda Fluidja
kigyó-jegy (turista fluid.)

Eredményesen használva turisták, ke-
rékpárosok és lovaglók által nagyobb
turák utáni erősítésre és erőgyűjtésre

Árak 1/1 üveg 1 frt, 1/2 üveg
60 krajczár.

Csakis a fenti vedjegyes a
valódi.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: Kreisapothek Korneuburg
(Bécs mellett.)

A név, ragjegy és csomagolás törvénye-
sen védett.

A Zalathnai kénkovand ipar r.-t.

Brassói kénsav és műtrágyagyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközönség b. figyelmébe,

melyekből állandó raktárt tart

SZISZEK SÁNDOR,
Szilágy-Somlyón.

6—8

FELHIVÁS!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy vevőknek becses tu-
domására hozni, hogy az V. sorsjátékban, az első osztály húzása f. évi
november hó 16-án és 17-én tartatik meg és a következő számok főeláru-
sításomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276 "	3300 "	32476 "	32500 "	46901 "	46950 "	76401 "	76425 "
6051 "	6075 "	34301 "	34325 "	48576 "	48600 "	78776 "	78800 "
6176 "	6200 "	34976 "	35000 "	51101 "	51150 "	82926 "	82950 "
14776 "	14800 "	38526 "	38550 "	52601 "	52625 "	87023 "	87050 "
16376 "	16400 "	39226 "	39250 "	64501 "	64525 "	91901 "	91950 "
25101 "	25125 "	39301 "	39325 "	68076 "	68100 "	92226 "	92250 "
26626 "	26675 "	45601 "	45625 "	68401 "	68450 "	95276 "	95300 "

Minthogy már e hó közepén az V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását
megkezdtem, felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt szá-
mokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb szeptember 15-ig
hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt
számra.

Az első osztálynak az ára:

1/1 = 6 frt, 1/2 = 3 frt, 1/4 = 1 1/2 frt, 1/8 = 75 kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát szíveskedjék postautalvánnyal hoz-
zám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szol-
gálhassak.

2—2

Teleki Zsigmond Pécssett

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítója.

Nyomatott Bölöni Sándor gyorssajtóján Szilágy-Somlyón. 1899.